

Brussel, 14-07-1994

FD

Ministerie van Binnenlandse Zaken en Ambtenarenzaken

Algemene Directie van de Algemene Rijkspolitie

De heer DEGROEVE
Gouverneur van de provincie
BRABANT
Eikstraat 20
1000 BRUSSEL

O/ref. : VIII/C1/0/94/60157

BETREFT : Evaluatie van de omzendbrief OOP 13 dd. 26 april 1990 houdende de algemene richtlijnen betreffende de coördinatie van het optreden van de gemeentepolitie en de rijkswacht in het kader van de bestuurlijke politie.

Mijnheer de Gouverneur,

Tijdens het afgelopen jaar werd in de schoot van het Directoraat-generaal van de Algemene Rijkspolitie overgegaan tot een actualisatie van de bovenvermelde omzendbrief.

Deze actualisatie, voorafgegaan door een ruime evaluatie met vertegenwoordigers van de betrokken politiediensten, heeft geleid tot een aangepaste versie die als bijlage aan dit schrijven is gevoegd.

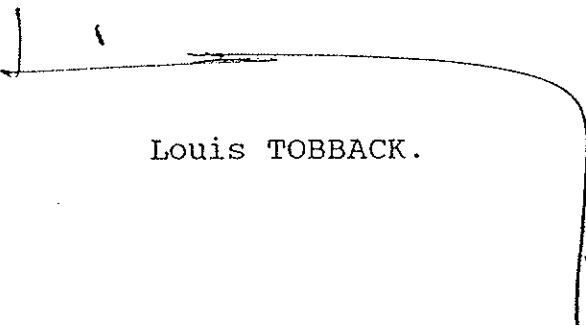
De voorgestelde aanpassingen, die geenszins raken aan de fundamentele principes van de eerste versie, beogen in eerste instantie het beklemtonen dat het toepassingsveld van de omzendbrief zich niet beperkt tot de dringende interventie, maar wel tot het gehele veld van de bestuurlijke politie. Daarenboven wordt de interactie bevorderd tussen de OOP 13 akkoorden (of de coördinatieakkoorden) en de 101-overeenkomsten en de terminologie aangepast aan de huidige wetgevende bepalingen.

Naar analogie met de procedure die werd toegepast bij de eerste versie, wil ik U vragen deze aangepaste versie voor te leggen aan de provinciale commissie van overleg en coördinatie tussen de gemeentelijke politiediensten. Uw adviezen dienen opgestuurd te worden naar de Directeur-generaal van het Directoraat-generaal van de Algemene Rijkspolitie, Koningsstraat 56, 1000 Brussel, voor 01 september 1994.

In een tweede bijlage vindt U ter informatie de namen terug van de politieoverheden of politieambtenaren die deelgenomen hebben aan de evaluatie. Desgevallend kunnen deze personen worden uitgenodigd bij het bespreken van de tekst.

Met de meeste hoogachting,

De Minister,

Louis TOBBACK.

ALGEMENE RICHTLIJNEN BETREFFENDE DE COÖRDINATIE VAN HET OP-
TREDEN VAN DE GEMEENTEPOLITIE EN DE RIJKSWACHT IN HET KADER
VAN DE BESTUURLIJKE POLITIE

INLEIDING

Binnen het uitgebreide toepassingsveld van de bestuurlijke politie is het gelijktijdig, gezamenlijk of gelijklopend optreden van de verschillende politiediensten verre van uitzonderlijk. De praktische moeilijkheden en de problemen die hieruit kunnen voortvloeien, alsook de dwingende noodzaak elke politiedienst zo goed mogelijk aan te wenden volgens de specifieke mogelijkheden, zetten er mij toe aan de krachtlijnen uit te stippelen volgens dewelke de coördinatie van de werking van de gemeentepolitie en de rijkswacht zich dient te ontwikkelen. Het overleg tussen de verschillende partijen met betrekking tot deze materie, dat daar waar mogelijk tot stand komt doorheen de vaste afspraken, moet zowel één der pijlers vormen als de stuwende kracht van de coördinatie tussen de politiediensten. Het komt aan de provinciegouverneurs toe om bij middel van daadwerkelijke aanmoediging en opvolging de verwezenlijking van deze coördinatie tot stand te brengen. Dit veronderstelt dat de aktie van de politiediensten het gehele toepassingsveld van de bestuurlijke politie bestrijkt, zonder tot dubbel gebruik te komen in hun optreden.

1. COORDINATIEPRINCIPES

Het past de inzet van onze politiediensten zo doelmatig mogelijk te laten verlopen.

Het is de taak van de bestuurlijke overheden, in de eerste plaats van de burgemeesters, om dit door een gecoördineerde inzet van de verschillende bevoegde politiediensten te verwezenlijken. Hierbij dient rekening gehouden te worden met de bestaande gezagsverhoudingen en bevoegdheden.

Om tot deze gecoördineerde inzet te komen, reikt deze omzendbrief tussen beide politiediensten een taakverdeling aan die hoofdzakelijk steunt op hun functionele werking. Hierbij worden taken aangegeven die best bij voorrang door de gemeentepolitie en/of rijkswacht worden uitgeoefend.

Deze richtlijnen zijn geldig voor het geheel van opdrachten van bestuurlijke politie met name :

- het voorkomen van misdrijven ;
- het beschermen van personen en goederen ;
- het verlenen van bijstand aan eenieder die in gevaar verkeert ;
- het toezien op de handhaving van de openbare orde ;
- het doen naleven van politiewetten en -verordeningen.

De oproepbehandeling en het daaruitvloeiend politieoptreden vormt hiervan een belangrijk doch niet uitsluitend onderdeel.

2. TAAKVERDELING

De gemeentepolitie en de rijkswacht zijn algemene politiediensten die elk een belangrijke bijdrage leveren tot de basispolitiezorg. Daartoe beschikken zij over een volle bevoegdheid van bestuurlijke en gerechtelijke politie. Zo nodig moet op de snelst beschikbare politiedienst of op beiden beroep kunnen gedaan worden om politiematregelen te treffen bij onverwachte gebeurtenissen. Bovendien moet in functie van de lokaal beschikbare middelen, de optredende politiedienst, de andere politiedienst zo nodig om bijstand kunnen vragen.

Een taakverdeling steunend op de functionele werking houdt uiteraard rekening met de kenmerken en de mogelijkheden van beide politiediensten.

De gemeentepolitie, geplaatst onder het hiërarchisch gezag van de lokale overheid, oefent een lokale opdracht uit naar de bevolking toe. Zij staat als eerste in voor het uitvoeren van de maatregelen van bestuurlijke politie van lokale aard.

De rijkswacht, geplaatst onder het hiërarchisch gezag van federale overheden, oefent over gespecialiseerde middelen. Zij staat als eerste in voor het uitvoeren van politiematregelen die noodzakelijk zijn voor het beheersen van de fenomenen die om functionele of territoriale reden het lokale belang duidelijk overstijgen.

De basisprincipes voor de taakverdeling kunnen dus gevonden worden in de lokale, nationale of internationale aard van het fenomeen. Er moet eveneens rekening gehouden worden met de oorzaken, de gevolgen en de lokalisatie van de fenomenen, de in te zetten middelen, zowel wat de aard als de omvang ervan betreft.

Aldus komt men tot het prioritair oriënteren van de gemeentepolitie naar de lokale fenomenen en van de rijkswacht naar de nationale en internationale fenomenen en naar deze die de inzet van uitzonderlijke of omvangrijke middelen vereisen. Het aanduiden van deze interventieprioriteiten betekent echter geenszins dat de desbetreffende opdrachten de uitsluitende bevoegdheid van de ene of andere politiedienst moeten worden.

Het is niet de bedoeling alle taken van bestuurlijke politie in te delen in taken die ofwel door de rijkswacht ofwel door de gemeentepolitie zullen uitgevoerd worden. De praktische uitwerking van deze principes wordt trouwens mede bepaald door de lokaal beschikbare effectieven en middelen, en door de noodzakelijke complementariteit in het optreden.

In bijlage één aan deze omzendbrief vindt U een lijst van taken die volgens hoger weergegeven principes op algemene wijze prioritair door de gemeentepolitie of door de rijkswacht dienen uitgevoerd. Zij is evenwel geen exhaustieve noch definitieve lijst.

3. DE OPROEPBEHANDELING EN HET DAARUITVLOEIEND POLITIEOPTREDEN

3.1. Algemeen

Alhoewel het politieoptreden voortvloeiend uit een oproep steunt op bovenvermelde principes, vereist het toch specifieke voorschriften. De oproepbehandeling dient aanleiding te geven tot een gepast en gepast politieoptreden voor de burger.

3.2. Oproepbehandeling via de centrale 101

3.2.1. Configuratie en werking van de centrale 101

Het geheel van het grondgebied is ingedeeld in verschillende telefoonzones die elk bestreken wordt door een centrale-101. Deze centrales worden gestuurd hetzij door de gemeentepolitie, hetzij door de rijkswacht. Deze centrales worden bemand door politieambtenaren van de sturende politiedienst, eventueel aangevuld door politieambtenaren van de andere politiedienst. Deze aanvulling kan een permanent of tijdelijk karakter kennen.

De oproepbehandeling door de centrale-101 behelst het aannemen, het beoordelen, het beantwoorden en het doorverwijzen van de oproep naar de bevoegde politiedienst.

De centrale-101 beperkt zich niet alleen tot het verwittigen van politiediensten, maar ook van andere hulpdiensten, indien deze reëel in de tijd of in een later stadium zouden kunnen betrokken worden in de hulpverlening.

De centrale-101 dient ondersteunend op te treden, zowel ten behoeve van de politiediensten als van de oproeper. Dit betekent ondermeer

- hulp aan de slachtoffers ;
- het overmaken van zoveel mogelijk informatie aan de betrokken politiedienst ;
- de coördinatie tussen de verschillende diensten en oproepen ;
- de verwittiging van de a priori niet-betrokken politiedienst. Dit kan uitgesteld in de tijd geschieden ;

3.2.2. Doorverwijzing van de oproepen naar de betrokken politiedienst.

De doorverwijzing door de centrale 101 naar de respectievelijke politiedienst gebeurt in functie van vier beslissingscriteria :

- bovenvermelde taakverdeling ;
- het al dan niet bestaan van een permanente interventiewachtdienst 24 uur op 24, door de gemeentepolitie verzekerd, alleen of in samenwerking met andere gemeenten ;

- de mogelijkheid tot optreden binnen de gepaste termijnen ;
- het afwijzen van de tussenkomst van een bepaalde politiedienst door de oproeper.

De oproepen voor politieinterventie via de 101-centrales worden voor behandeling doorgezonden naar de gemeentepolitie die zelfstandig of in samenwerking met een buurgemeente een permanente interventiewachtdienst verzekert ; indien de oproep betrekking heeft op de taken die duidelijk prioritair door de rijkswacht moeten uitgevoerd worden en deze binnen gepaste termijnen kan optreden op indien die gemeentepolitie niet binnen gepaste termijnen kan optreden, worden de oproepen evenwel naar de rijkswacht doorgezonden.

De oproepen die betrekking hebben op het grondgebied van een gemeente die niet beschikt over een permanente interventiewachtdienst van de gemeentepolitie worden voor behandeling naar de rijkswacht doorgezonden ; indien de rijkswacht niet binnen de gepaste termijnen kan optreden of de oproep betrekking heeft op taken die duidelijk prioritair door de gemeentepolitie moeten uitgevoerd worden en deze binnen gepaste termijnen kan optreden worden de oproepen evenwel voor behandeling naar de gemeentepolitie doorgezonden.

Indien de oproeper evenwel uitdrukkelijk de tussenkomst van de gemeentepolitie of de rijkswacht afwijst wordt hieraan gevolg gegeven voor zover dat er een interventieploeg van de andere dienst binnen gepaste termijnen kan tussenkomen.

De tussenkomende politiedienst laat de verdere maatregelen treffen door de prioritair bevoegde politiedienst en bij twijfel door de politiedienst volgens de beslissing van de coördinerende bestuurlijke overheid.

3.2.3. Overeenkomsten.

De nog af te sluiten of aan te passen coördinatieakkoorden zoals bepaald in 4.2., zullen de tussen de gerechtelijke en bestuurlijke politieoverheden enerzijds en de politiediensten anderzijds, af te sluiten of afgesloten overeenkomsten 101 integreren.

3.3. Behandeling van oproepen voor interventie waarvan de politiediensten rechtstreeks in kennis worden gesteld.

De oproepen voor interventie waarvan de politiediensten rechtstreeks in kennis gesteld worden, worden door deze politiedienst zelf afgehandeld tenzij :

- deze niet binnen gepaste termijnen kan tussenkomen en een andere politiedienst wel ;
- het een taak betreft die prioritair aan de andere politiedienst toegewezen is, deze laatste in staat is binnen gepaste termijnen op te treden en de op-

roeper de tussenkomst ervan niet heeft afgewezen.

De tussenkomende politiedienst stelt in principe de andere politiedienst in kennis van haar optreden. Indien een oproep gericht tot een bepaalde politiedienst, voor uitvoering naar een andere politiedienst wordt doorgegeven, zorgt de eerst opgeroepen politiedienst zelf voor het doorgeven van de voor de tussenkomst nodige gegevens.

3.4. Schema

In bijlage twee worden de bovenvermelde principes inzake doorverwijzing gevisualiseerd in een schema.

4. UITVOERINGSMODALITEITEN

4.1. Coördinatieniveau

- 4.1.1. De coördinatie van de uitvoering van de bestuurlijke politietaken gebeurt op gemeentelijk vlak onder het gezag van de burgemeester. De provinciegouverneur zal erop toezien dat de coördinatie van de bestuurlijke politie op gemeentelijk vlak op een gelijklopende wijze gerealiseerd wordt conform de principes van deze richtlijnen.
- 4.1.2. De coördinatie van de politieinterventie zal zo veel mogelijk op provinciaal vlak georganiseerd worden.
- 4.1.3. De coördinatie zal evenwel door het Ministerie van Binnenlandse Zaken verzekerd worden indien het fenomeen zich over meerdere provincies situeert of indien het overeenkomstig het art. 11 van de wet op het politieambt de bijzondere bescherming betreft van personen en van roerende of onroerende goederen.
- 4.1.4. Bij rampen zullen de tussenkomsten georganiseerd worden volgens de gemeentelijke, provinciale en, desgevallend, nationale rampenplannen.

4.2. Lokale coördinatieakkoorden

De burgemeester bijgestaan door de korpschef van de gemeentepolitie sluit met de betrokken districtcommandant van de rijkswacht een coördinatieakkoord af.

Het is aangewezen om, rekening houdend met de plaatselijke toestand en de overeenkomsten 101, tot een zekere onderlinge afstemming te komen tussen de verschillende coördinatieakkoorden. Dergelijke afstemming dient te worden voorafgegaan door voorafgaandelijk overleg tussen de betrokken gemeentelijke overheden.

Wordt opgenomen in dit coördinatieakkoord :

- de coördinatiemodaliteiten voor fenomenen die wegens hun omvang of specificiteit, de gecoördineerde inzet van beide politiediensten vereisen ;

- de coördinatiemodaliteiten voor de activiteiten waarvan de situering niet duidelijk voor de hand ligt (met belangrijke lokale en bovenlokale aspecten) ;
- de criteria, zoals de omvang van de gebeurtenis en het normaal beschikbaar politie effectief, en eveneens de omstandigheden, op grond van dewelke de ordedienst bij manifestaties geheel of gedeeltelijk door de gemeentepolitie of door de rijkswacht wordt verzekerd ;
- desgevallend de inhoud van de overeenkomsten afgesloten in het raam van de behandeling van oproepen via de centra 101 ;
- de criteria op grond van dewelke wederzijdse bijstand verleend wordt tussen de politiediensten indien hun middelen ontoereikend zijn.

Het coördinatieakkoord wordt ondertekend door de burgemeester en de korpschef van de gemeentepolitie, evenals door de betrokken districtscommandant en brigadecommandant van de rijkswacht.

Een afschrift ervan wordt toegestuurd aan de provinciegouverneur evenals aan de gerechtelijke overheden.

5. INTEGRATIEMODALITEITEN

- 5.1. De algemene uitvoeringsprincipes van de materie waarvan deze omzendbrief het voorwerp uitmaakt, doen geen afbreuk aan de coördinatieprocedure bij gebeurtenissen die de ordehandhaving aanbelangen zoals voorzien in de omzendbrief van 10 december 1987, noch aan de specifieke regelingen inzake voetbalwedstrijden welke vervat zijn in de omzendbrief van 9 augustus 1988.
- 5.2. De omzendbrief dd. 12.07.1985 betreffende de informatie en coördinatie 901 - 906, 900 en veiligheids- en hulpdiensten wordt opgeheven. De bepalingen van de omzendbrief OOP/6 betreffende de centra voor dringende oproepen 101 dd. 09.03.1988 worden opgeheven, behalve de schikkingen die betrekking hebben op de financiële steun verleend door de Directoraat-generaal van de Algemene Rijkspolitie.

De Minister,

Louis TOBBACK.

Bijlage één aan de omzendbrief inzake de algemene richtlijnen betreffende de coördinatie van het optreden van de gemeentepolitie en de rijkswacht in het kader van de bestuurlijke politie en de oproepbehandeling.

BESTUURLIJKE POLITIEMAATREGELEN DIE ZONDER DE COMPLEMENTAIRE TUSSENKOMST VAN DE ANDERE POLITIEDIENST UIT TE SLUITEN PRIORITAIR DOOR OFWEL DE GEMEENTEPOLITIE OFWEL DE RIJKSWACHT MOETEN UITGEVOERD WORDEN :

PRIORITAIR GEMEENTEPOLITIE

1. Verkeersregeling en verkeerstoezicht
 - 1.1. Verkeersregeling, -toezicht en -informatie binnen de agglomeratie met uitzondering van autosnelwegen en hun verbindingssassen.
 - 1.2. Begeleiding op de openbare weg van sportwedstrijden en van uitzonderlijk vervoer tot bevordering van de verkeersveiligheid en -vlotheid binnen de gemeente of binnen meerdere gemeenten daar waar samenwerkingsakkoorden bestaan tussen de gemeenten.
2. Politie der bijeenkomsten
 - 2.1. Ordediensten naar aanleiding van feestelijkheden, markten, plechtigheden, spektakels, vertoningen en pretparken.

PRIORITAIR RIJKSWACHT

1. Verkeersregeling en verkeerstoezicht
 - 1.1. Verkeersregeling, -toezicht en -informatie op de autosnelwegen en hun verbindingssassen, alsmede op de nationale wegen buiten de agglomeratie.
 - 1.2. Begeleiding op de openbare weg van sportwedstrijden en van uitzonderlijk vervoer tot bevordering van de verkeersveiligheid en -vlotheid over meerdere gemeenten daar waar geen samenwerkingsakkoorden tussen de gemeenten bestaan.
2. Politie der bijeenkomsten
 - 2.1. Ordediensten naar aanleiding van betogingen of meetings op internationale luchthavens, op de auto-snelwegen, op het domein van de spoorwegen, in de gerechtshoven en gevangenissen, in de neutrale zone, in en rond de nucleaire instellingen, het militair domein of zetels van internationale organisaties.

3. Toezicht en actiege-
richte informatie geo-
riënteerd naar :

- 3.1. Jeugdbescherming, openbare zedelijkheid, druggebruik, wapenbezit en wapendracht.

4. Beveiliging

- 4.1. Bescherming van bedreigde privé-personen en goederen behoudens de onmiddellijke bescherming (2) van bedreigde personen (3) ;

- 4.2. Beveiliging van het intracommunaal transport, binnen de gemeente of binnen meerdere gemeenten, waar samenwerkingsakkoorden tussen gemeenten bestaan.

3. Toezicht en actiege-
richte informatie geo-
riënteerd naar :

- 3.1. Drugzwendel, wapenzwendel, valsmunterij, georganiseerde prostitutie, terrorisme en handel in personen.

4. Beveiliging

- 4.1. Bescherming van bedreigde overheden en openbare goederen met nationale, internationale of diplomatieke status (1) ;

- 4.2. Beveiliging van het intracommunaal transport daar waar er geen samenwerkingsakkoorden tussen de gemeenten bestaan.

- 4.3. Onmiddellijke bescherming (2) van bedreigde personen (3).

- 4.4. Bescherming van nucleaire transporten.

- 4.5. Bescherming van bedreigde getuigen.

5. Bijstand

- 5.1. Hulpverlening, afzondering en ontruiming bij onmiddellijke bedreiging van of aanslag op de personen en goederen, waarvan sprake in 4.1. en 4.2. hierboven (4).

6. Bijzondere bestuurlijke politie

- 6.1. Geestesgestoorden, delarij en landloperij.
- 6.2. Veiligheidsvoorschriften betreffende de sportinfrastructuur en nijverheidsgebouwen, hotels, campings, spektakel- en danszalen, herbergen, culturele en ontspanningsinfrastructuur.
- 6.3. Aanplakkingen.
- 6.4. Gemeentelijke politie-verordeningen.
- 6.5. Lokaal gebonden milieupolitie.

5. Bijstand

- 5.1. Hulpverlening, afzondering en ontruiming bij onmiddellijke bedreiging van of aanslag op de personen en goederen waarvan sprake in 4.1. en 4.2. hierboven (4) en bij gijzelingen of kapingen.

- 5.2. Slachtofferidentificatie bij rampen.

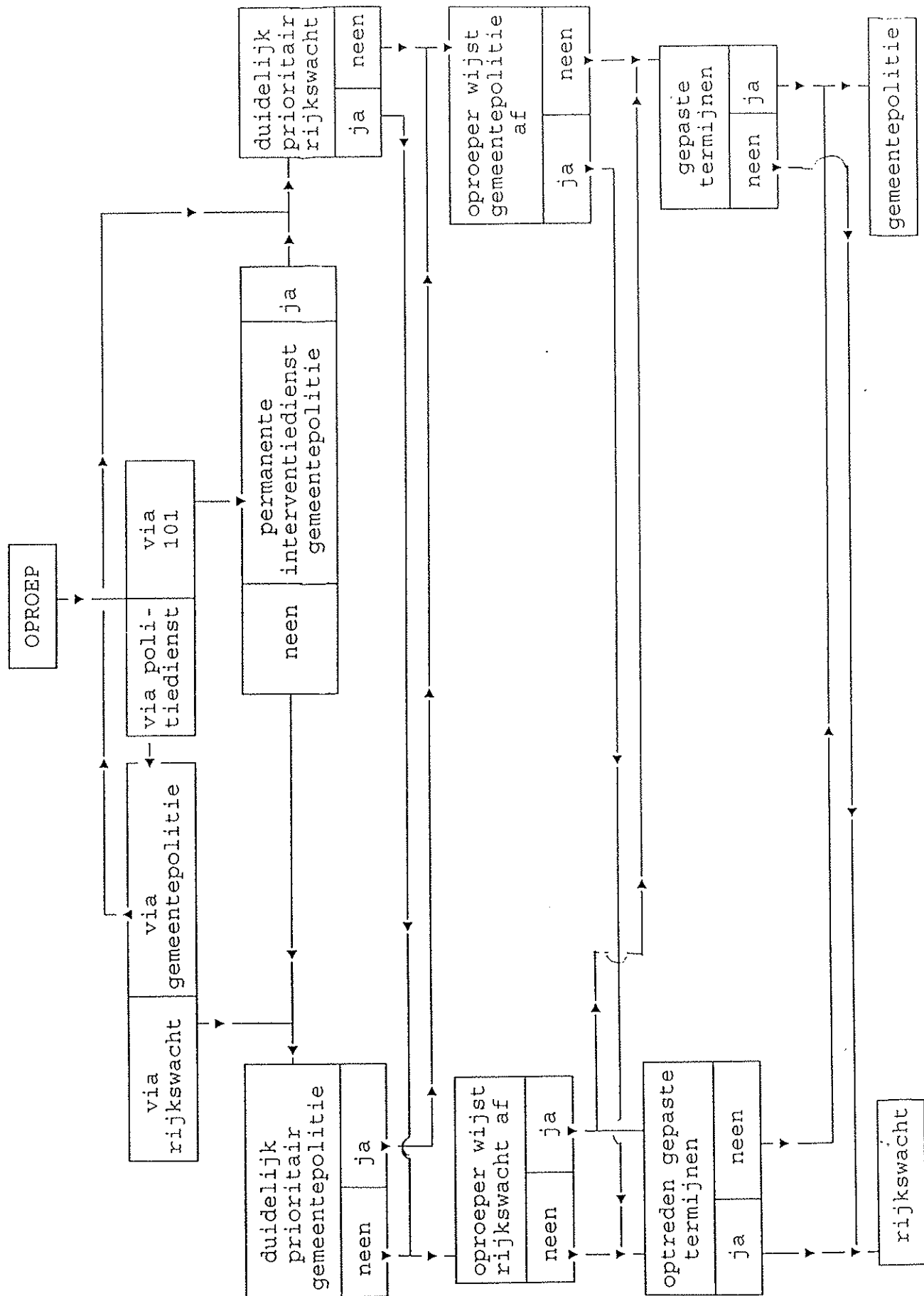
6. Bijzondere bestuurlijke politie

- 6.1. Grenspolitie (land-, lucht- en zee grenzen).
- 6.2. Politie der lucht-, water- en spoorwegen.
- 6.3. Politie der militairen.
- 6.4. Politie der gerechtshoven.
- 6.5. Niet plaatsgebonden milieupolitie of milieupolitie die de inzet van hoog technisch hoogwaardige middelen vereist.

VOETNOTA'S

- (1) Zoals : De Post, Nationale Bank, Luchthavens, Europese Unie, NATO, ambassades en ministeries.
- (2) De onmiddellijke bescherming behelst een bijzonder procédé dat slechts wordt uitgevoerd ten voordele van bedreigde personen, zowel van overheden als van privépersonen, waaraan een door het Ministerie van Binnenlandse Zaken welbepaalde gevaarsgraad is toegekend.
- (3) De bedreiging wordt geëvalueerd in functie van het risico en vertaald naar een gevaarsgraad, te erkennen door het Ministerie van Binnenlandse Zaken.
- (4) In het kader van de bijstandopdrachten moeten beide politiediensten echter steeds in functie van de noden elkaar automatisch de nodige bijstand verlenen.

Oproepbehandeling in het raam van het OOP 13 coördinatieakkoord

Vertegenwoordigers gemeentelijke politiekorpsen

L. Van Nuffel	-	Boom
F. Buelens	-	Mechelen
G. Mortier	-	Londerzeel
F. Keppens	-	Asse
A. Van Noppen	-	Tienen
H. Corstjens	-	Dilsen Stokkem
G. Lindeman	-	St Gillis Waas
D. Bourgoy	-	Dendermonde
G. Deleersheer	-	Geraardsbergen
D. Van Nuffel	-	Knokke
G. Aeck	-	Ieper
R. Vande Lanotte	-	Anderlecht

Vertegenwoordiger Provincie Limburg

Wiertz	-	Arrondissementscommissaris
--------	---	----------------------------